

**SPECYFIKACJA TECHNICZNA
NADZÓR PRZYRODNICZY**

I. Zadanie:

„Remont mostu nad rzeką Bóbr w ciągu drogi krajowej nr 27 w km 40+524 w miejscowości Nowogród Bobrzański”

II. Cel prowadzenia nadzoru przyrodniczego:

Celem nadzoru przyrodniczego jest kontrola i nadzór nad wykonywanymi pracami budowlanymi, tak aby zadanie były realizowane zgodnie z przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody oraz właściwymi decyzjami administracyjnymi. Ponadto nadzór przyrodniczy ma na celu ograniczenie strat w środowisku.

III. Zakres nadzoru przyrodniczego w ramach prowadzonych prac budowlanych:

1. Rozpoznanie w granicach objętych inwestycją stanowisk, siedlisk, szlaków migracji, miejsc rozmnażania lub czasowego przebywania gatunków wymienionych, w poniżej wyszczególnionych Rozporządzeniach Ministra Środowiska, które są zagrożone bądź też mogą zostać zniszczone w trakcie realizacji zadania:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U.2014.1408)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014.1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016.2183)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2010 nr 77, poz. 510).
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U.2011.25.133 zał.)

2. Bieżące nadzorowanie oddziaływania wykonywanych prac na przedmioty ochrony w ramach obszarów Natura 2000, zlokalizowanych w pobliżu inwestycji oraz inne formy ochrony przyrody tam występujące.
3. Zaproponowanie, po konsultacji z Zamawiającym, ewentualnych działań ochronnych zapobiegających negatywnym skutkom prac budowlanych.
4. Kontrola realizacji, przez Wykonawcę robót budowlanych zaleceń ochronnych, w przypadku konieczności ich stosowania.
5. Prowadzenie dziennika obserwacji, dokonywanie wpisów potwierdzających obecność na terenie budowy.
6. Przestrzeganie ładu i porządku na placu budowy oraz właściwej segregacji odpadów z podziałem na odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne. W trakcie realizacji robót budowlanych teren inwestycji powinien być na bieżąco porządkowany ze szczególnym uwzględnieniem materiałów mogących wpłynąć negatywnie na otaczający teren.
7. Uzgadnianie z Zamawiającym możliwości wprowadzenia rozwiązań zamiennych lub dodatkowych, w stosunku do przewidzianych w dokumentacji projektowej.
8. Udział w wybranych komisjach i naradach technicznych na prośbę Zamawiającego.
9. Pomoc w uzyskiwaniu wszelkich dodatkowych opinii i uzgodnień potrzebnych przy wprowadzaniu rozwiązań zamiennych i dodatkowych.

10. Opracowanie wniosku o uzyskanie zezwolenia odpowiedniego organu na odstępstwa od zakazów określonych przepisami ustawy o ochronie przyrody, oraz uzyskania zgody właściwego organu ochrony przyrody, w przypadku gdy zajdzie taka potrzeba. Dodatkowo Wykonawca zobowiązany jest do realizacji wszystkich obowiązków nałożonych przez organ w wydanych zezwoleniach na czynności podlegające zakazom (zgodnie z art. 56 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).
11. W przypadku takiej konieczności przeniesienie gatunków chronionych z pasa drogowego realizowanego zadania zgodnie z uzyskanymi zezwoleniami.
12. Zapewnienie, w zależności od potrzeb, konsultacji z ekspertami w szczególności takimi jak – herpetolog, ornitolog, dendrolog, chiropterolog, entomolog, fitosocjolog, botanik, ichtiolog i zoolog etc.
13. Wykonanie inwentaryzacji materiałów z ewentualnej rozbiórki i wycinki zieleni.
14. Eliminowanie lub minimalizowanie zagrożeń dla bytujących w strefie oddziaływania budowy flory i fauny oraz wskazanie właściwych środków minimalizujących oddziaływanie budowy drogi.
15. Przed rozpoczęciem robót budowlanych oraz systematycznie w trakcie prac budowlanych sprawdzanie aktualnego stanu siedlisk i populacji gatunków w promieniu 100 m od wytyczonego terenu inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem występowania siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt chronionych w celu prawidłowego wypełnienia w szczególności zapisów ustawy o ochronie przyrody
16. Prowadzenie monitoringu, którego celem jest ocena wpływu prowadzonych prac budowlanych na stan siedlisk i gatunków chronionych.
17. Prowadzenie obserwacji miejsc występowania chronionych gatunków przez cały okres realizacji inwestycji (w tym głównie inwentaryzacja płazów uwzględniającą miejsca ich wędrówek); w ramach tych prac należy prowadzić dziennik obserwacji miejsc pojawiania się zwierząt.
18. Bezzwłocznie reagowanie w przypadku stwierdzenia obserwowanego lub wysoce prawdopodobnego negatywnego wpływu prac na gatunki i siedliska podlegające ochronie.
19. Prowadzenie kontroli wykopów, studzienek oraz innych miejsc mogących stanowić pułapki dla zwierząt (nie rzadziej niż co 2 dni) i niezwłocznie odławianie znajdujących się w nich zwierząt oraz wypuszczanie poza obszar inwestycji; przy czym ostatnią kontrolę przeprowadza bezpośrednio przez zasypaniem wykopów, zbiorników, oczek wodnych, rowów itp.
20. Lokalizacja zaplecza budowy, baz materiałowo – sprzętowych, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów oraz zaleceń organów administracji.
21. Zabezpieczenie i monitorowanie drzew nieprzeznaczonych do wycinki przed uszkodzeniami.
22. Prowadzenie nadzoru ornitologicznego oraz przeprowadzenie inwentaryzacji potwierdzającej brak miejsc gniazdowania ptaków w przypadku konieczności usunięcia pojedynczych drzew w okresie lęgowym ptaków.
23. Prowadzenie nadzoru fitosocjologicznego nad prowadzonymi pracami.
24. Przekazywanie Zamawiającemu comiesięcznych sprawozdań z przeprowadzonego nadzoru przyrodniczego w trakcie prowadzonych prac budowlanych. Sprawozdanie miesięczne należy przekazywać Zamawiającemu do dnia 7 – go każdego następnego miesiąca za miesiąc poprzedni.
25. Opracowanie raportów końcowych z przeprowadzonych nadzorów przyrodniczych w ramach prac budowlanych. Końcowe raporty przyrodnicze należy przekazać w terminie do 7 dni od zakończenia robót budowlanych.
26. Prowadzący nadzór przyrodniczy zobowiązany jest do pobytu na terenie budowy, w zależności od potrzeb jednak nie rzadziej niż 2 dni w każdym tygodniu w całym okresie trwania prac budowlanych.
27. Bieżący nadzór oddziaływania wykonywanych prac na przedmioty ochrony w ramach obszarów Natura 2000, zlokalizowanych w pobliżu remontowanego odcinka drogi krajowej oraz inne formy ochrony przyrody tam występujące.

IV. Zawartość comiesięcznych sprawozdań z nadzorów przyrodniczych:

Sprawozdania z nadzorów przyrodniczych prowadzonych w ramach prac budowlanych powinny zawierać następujące informacje:

1. Stan formalnoprawny realizacji zadania (w tym m.in. wykonawca, inwestor, decyzje administracyjne, zgłoszenia, umowy wykonawcze oraz dane dotyczące osób i ich kwalifikacji pełniących nadzór przyrodniczy).
2. Opis wykonywanych robót budowlanych oraz poszczególnych działań z zakresu ochrony środowiska realizowanych w okresie objętym sprawozdaniem z wyszczególnieniem w oparciu o

jakie dokumenty te działania były prowadzone (np. decyzje administracyjne). W sprawozdaniu należy odnieść się do realizacji obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych bądź przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody, a także technologii i zakresu prac przygotowawczych, ziemnych oraz budowlanych.

3. Opis robót budowlanych oraz działań związanych z ochroną środowiska planowanych do zrealizowania w następnym okresie sprawozdawczym.
4. Opis ewentualnych zidentyfikowanych lub przewidzianych zagrożeń dla środowiska, jakie pojawiły się w okresie sprawozdawczym, podjętych działań ochronnych oraz ich skuteczności.
5. Dane fotograficzne ilustrujące podjęte działania z zakresu zabezpieczenia środowiska oraz stan środowiska w okresie sprawozdawczym.
6. Plan sytuacyjny oraz orientacyjny realizacji przedsięwzięcia.
7. Charakterystykę florystyczną i faunistyczną.
8. Wnioski i zalecenia.

V. Zawartość raportów końcowych z nadzorów przyrodniczych:

Każdy raport końcowy z nadzoru przyrodniczego prowadzonego w ramach prac budowlanych powinien zawierać:

1. Stan formalnoprawny realizacji zadania (w tym m.in. wykonawca, inwestor, decyzje administracyjne, zgłoszenia, umowy wykonawcze, termin rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych, pozwolenie na użytkowanie oraz dane dotyczące osób i ich kwalifikacji pełniących nadzór przyrodniczy).
2. Opis i zakres prac budowlanych oraz działań z zakresu ochrony środowiska.
3. Charakterystykę florystyczną i faunistyczną.
4. Opis zidentyfikowanych w trakcie prowadzenia prac budowlanych zagrożeń dla środowiska.
5. Opis działań podjętych w celu wyeliminowania negatywnego wpływu poszczególnych inwestycji na środowisko.
6. Wnioski z podjętych działań oraz ich skuteczność.
7. Informację fotograficzną ilustrującą podjęte działania z zakresu zabezpieczenia środowiska oraz stan środowiska w okresie objętym nadzorem.
8. Plan sytuacyjny oraz orientacyjny realizacji przedsięwzięcia.

VI. Termin wykonania opracowań z nadzorów przyrodniczych:

Termin złożenia końcowego raportu z nadzoru przyrodniczego do Oddziału GDDKiA ustala się **w terminie 7 dni od zakończenia robót budowlanych.**

Sprawozdania miesięczne należy przekazywać Zamawiającemu do dnia 7 – go każdego następnego miesiąca za miesiąc poprzedni.

Wszystkie opracowania należy przekazywać do Oddziału GDDKiA w ilości określonej w punkcie VII niniejszej specyfikacji technicznej.

VII. Forma wykonania opracowań:

1. Sprawozdanie comiesięczne z prowadzonego nadzoru przyrodniczego należy przekazywać do Oddziału do 7 – go każdego miesiąca w ilości 2 egzemplarzy w wersji papierowej oraz elektronicznej.
2. Raport końcowy z prowadzonego nadzoru przyrodniczego należy przekazać w ilości 2 egzemplarzy w wersji papierowej i elektronicznej.

VIII. Warunki odbioru opracowań:

Szczegółowe warunki odbioru prac zostały określone w umowie.

IX. Gwarancja:

Wykonane prace podlegają rocznej gwarancji.

X. Potencjał Kadrowy:

Osoba proponowana do pełnienia funkcji Specjalista w zakresie ochrony przyrody:

a. minimalna liczba osób: 1

- 1) minimalne kwalifikacje, doświadczenie i wykształcenie: wykształcenie wyższe w zakresie biologii lub geografii lub ochrony środowiska lub leśnictwa lub ochrony przyrody lub geologii lub rolnictwa lub architektury krajobrazu lub zootechniki lub ogrodnictwa;
- 2) posiada co najmniej roczne doświadczenie zawodowe na stanowisku związanym z ochroną środowiska przy nadzorowaniu inwestycji liniowych lub
- 3) uczestniczył w przygotowaniu co najmniej dwóch opracowań w zakresie:
 - inwentaryzacji przyrodniczej (np. w odniesieniu do inwentaryzacji wzdłuż inwestycji liniowych),
lub
 - inwentaryzacji przyrodniczych terenów objętych formą ochroną przyrody w myśl ustawy o ochronie przyrody,
lub
 - inwentaryzacji przyrodniczej na potrzeby dokumentów planistycznych,
lub
- 4) jest autorem lub współautorem dwóch publikacji naukowych z dziedziny ochrony przyrody.

UWAGA:

Gdziekolwiek w Specyfikacji technicznej powołane są konkretne przepisy, normy i wytyczne, które spełniać mają opracowania projektowe, będą obowiązywać postanowienia najnowszego wydania lub poprawionego wydania powołanych przepisów, norm i wytycznych.